

Силабус навчальної дисципліни «Урбаністика. Історія та основи планування територій»

Спеціальність	Для спеціальностей Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Освітня програма	Для освітніх програм Навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7–8 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні - 20 год.
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Кафедра	<i>Кафедра містобудування та архітектури, ауд. 316-П</i> https://nupp.edu.ua/page/kafedra-mistobuduvannya-ta-arkhitekturi.html
Викладач	<i>Бородич Лариса Володимирівна, к.т.н., доцент</i>
Контактна інформація викладача	larborodich@meta.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	<i>Аудиторія 316-П відповідно до графіку</i>
<p>Мета навчальної дисципліни – є ознайомлення студента з сутністю планування територій, історією та розвитком населених місць та систем розселення. Розглядаються загальні поняття і визначення процесів урбанізації та їх сучасних тенденцій, територіального формування розселення, основні положення розпланування територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, визначення ознак міста і принципи та методи формування розпланування території загалом та її частин і складових, наведено основні характеристики міського ландшафту і архітектурного образу міста, містобудівні передумови охорони історико-архітектурної спадщини, викладено основи просторового планування і проектування.</p>	
<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання</p> <p>Очікувані програмні результати навчальної дисципліни: студенти мають сформувати здатність виявляти загальні основи раціональної територіальної організації функціональних процесів, що здійснюються у просторі; розуміння взаємозв'язку між різними їх формами; збалансованості потреб територіального розвитку з необхідністю охорони навколишнього середовища і досягнення цілей соціального та економічного розвитку.</p> <p>Студенти мають знати історичний та міжнародний досвід у сфері планування територій та просторового планування, сучасні процеси і тенденції планування територій та просторового планування в світі й Україні; закони і нормативно-правові документи, що регулюють планування територій в Україні</p>	
<p style="text-align: center;">Передумови для навчання</p> <p>Передумовою вивчення навчальної дисципліни є знання, отримані в закладах середньої освіти.</p>	
<p style="text-align: center;">Зміст навчальної дисципліни</p>	

Змістовий модуль 1. Урбаністика. Історія та основи планування територій.

Тема 1. Мета та задачі курсу. Визначення основних термінів і їх понять.

Тема 2. Світові й європейські документи щодо просторового планування.

Тема 3. Система планування територій в Україні.

Тема 4. Загальні поняття і визначення процесів урбанізації та їх сучасних тенденцій, територіального формування розселення, основні положення розпланування територій на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

Тема 5. Розселення. Види та форми розселення. Економічна база перспективного територіального розвитку і визначення чисельності населення.

Тема 6. Фактори, що впливають на формування системи розселення. Природні фактори – клімат, фізико-географічні умови, ін. Антропогенні фактори – соціальні, демографічні умови, етнографічні територіальні відмінності, соціально-економічні умови, екологічні вимоги.

Тема 7. Планування території. Ієрархічні півні планування території. Комплексне оцінювання території. Просторово-естетичні аспекти.

Тема 8. Функціонально-планувальна структура.

Тема 9. Транспортно-планувальна структура урбанізованого середовища.

Тема 10. Система інженерно-технічного забезпечення урбанізованого середовища.

Тема 11. Протипожежна безпека.

Тема 12. Захист традиційного характеру успадкованого середовища населених пунктів.

Сторінка курсу на платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7644>

Рекомендовані джерела:

1. Основи містобудування: навч. посіб. для студентів III, IV курсів зі спец. «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Бородич Л.В., Савченко О.О., Васильєв П.О., Конюк А.Є., Обідний О.Б.; за заг. ред. Бородич Л.В. – Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 148 с. : іл.
2. Безлюбченко О. С. Планування міст і транспорт: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва – Харків : ХНАМГ, 2008. – 161 с.
3. Безлюбченко О. С. Планування та благоустрій міст : навч. посібник / О. С. Безлюбченко, Т. О. Черноносова, О. В. Завальний; Харків. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2011. – 191 с.
4. Безлюбченко О. С. Урбаністика: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. Харків. держ. акад. міськ. госп-ва. – Харків : ХДАМГ, 2003.- 254 с.
5. Містобудівне проектування. Частина 1: Місто як об'єкт проектування За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 312 с
6. Містобудівне проектування. Частина 2: Проектування структурних елементів міста. За ред. Г. П. Петришин, Б. С. Посацького, Ю. В. Ідак. Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022. 316 с.

Система оцінювання результатів навчання:

За результатами поточного контролю протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів. Здобувач вищої освіти, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 35 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи

Мах кількість балів

Виконання завдань на практичних заняттях		70
Диференційований залік		30
Максимальна кількість балів		100
Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	
Політика навчальної дисципліни		
<p>Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.</p> <p>Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.</p> <p>Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.</p> <p>Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7644</p>		

Силабус затверджено на засіданні кафедри
«Містобудування та архітектури»
Протокол №8 від 23.01.2026